75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 157. ДЖЕРЗІ СИТИ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 27-го СЕРПНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 27, 1968 No. 157. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 26 серпня 1968

В АМЕРИЦІ

ГОЛОВНИЙ СУДДЯ НАЙВИЩОГО СУДУ ЗСА Ерл Воррен заявив на прийнятті суддів Найвищого Суду Монтани в Гелені, Монтана, де він перебуває на вакаціях, що виглядає так, що він відкриватиме нову сесію Найвищого Суду у Вашинґтоні в жовтні ц. р. бо Сенатська Правнича Комісія так маневрує, щоб не затвердити номінацію на головного суддю судді Ейба Фортаса. Воррен знає, що це діється не тому, що сенатори воліють його, а не Фортаса, бо коли вони вибирали б між ним і Фортасом, то вибрали б Фортаса. Сенатори своїм становищем демонструють проти президента Джансона, який на їхню думку, не повинен номінувати суддів Найвищого Суду після повідомлення про свою резиґнацію.

ДЕПАРТАМЕНТ СКАРБУ ПОВІДОМЛЯЄ, що в липні ц. р. запаси золота в державній скарбниці зменшилися на $5 мільйонів і становили $10,676,000.000, а в червні ц. р. вони виносили $10,681,000,000. В червні запаси золота були збільшилися на $213 мільйонів, що було найбільшим місячним збільшенням впродовж останніх п'ятьох років. Стабільність запасів золота після великих втрат останньої зими внаслідок міжнародної фінансової кризи настала тому, що визначено двоякі ціни на золото, що внеможливило спекуляцію золотом.

АСТРОНАВТ-НАУКОВЕЦЬ ДЖАН ЛЛЕВЕЛЛИН зрезиґнував зі свого становища, яке він займав від 1967-го року, тому, що не міг опанувати вміння летів джетовими літаками. Це вже другий астронавт науковець, який покидає працю тому, що не міг навчитися літати, першим був д-р Бриян Т. О'Лірі. Третій астронавт командор фльоти Джан С. Булл в липні мусів відійти внаслідок хронічної недуги леґенів. Тепер число астронавтів виносить 52. 35-річний д-р Ллевеллин навчився був літати пропелеровими літаками, але не міг сам летіти джетовими літаками Т.-37.

24-РІЧНИЙ АРАБСЬКИЙ ЕМІҐРАНТ Сірган Б. Сірган, оскаржений у вбивстві сенатора Роберта Ф. Кеннеді, вже заспокоївся так, що може спати, як заявив його судом призначений адвокат Расселл Е. Парсонс, який в попередньому тижні конферував у в'язниці зі своїм клієнтом в Лос Анджелесі. Розправа має відбутися 1-го листопада ц. р. Пропонують відкласти розправу аж на по виборах, які відбудуться 5-го листопада, але цього не буде, бо вибір суддів присяжних, як заявив окружний прокуратор, потриває мабуть, аж до виборів.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КАНДИДАТ НА ПРЕЗИДЕНТА Ричард М. Ніксон повідомив, що він збільшив до 23 число членів Комісії, яка має займатися головними проблемами республіканської внутрішньої й закордонної політики, Спочатку ця Комісія мала 9 членів, тепер вона складається з 23-ох членів і має виготовляти програму для таких важливих п'ятьох справ: людські ресурси, рільництво й природні ресурси, справи економічні, міські справи і закордонна політика, а також про справу державної безпеки. До Комісії належать 8 конґресменів, 4 сенатори, 5 губернаторів та колишні губернатори й амбасадори.

У СВІТІ

ПІДПІЛЬНИЙ КОНҐРЕС ЧЕСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ВІДБУВСЯ у Празі в минулий четвер вже за совєтської окупації, під самим носом окупаційної влади, без її відома. Всі члени того конґресу були переодягнені за робітників і мали виказки з одної великої фабрики на передмісті Праги. Деяких старих мужчин і жінок перевезено туди шпитальними амбулянсами, переодягнених як лікарі й медсестри. Кількасот озброєних міліціянтів охороняли конґрес, — протитанкову гармату поставлено перед в'їздом до фабрики. Тайна чеська радіостація виявила всі ті подробиці — за винятком назви й адреси тієї фабрики. Приявних на тому конґресі було коло 1.000 членів ЦК чеської компартії.

У СХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ СОТНІ НІМЦІВ ПІДПИСУВАЛИСЬ на меморіялі із протестом проти участи східньонімецького війська у збройній аґресії проти ЧСР. Трьох таких громадян, які пішли до чеської амбасади з висловами симпатії чеській державі, арештовано після виходу з будинку амбасади.

У ПРАЗІ Й ІНШИХ ЧЕСЬКИХ МІСТАХ ІДЕ „пропаґандивна війна". Совєти скидають з літаків летючки з своїми обледними й забріханами арґументами — чехи ті летючки друть і палять. Совєти приглушують теж всі закордонні радіопередачі. Чехи обліплюють кам'яниці плякатами з карикатурами протисовєтського характеру, розкидують свої летючки, надають з засекречених радіовисилань свої передачі. Чехи замалювали назви вулиць, щоб дезорієнтувати совєтських вояків, та проголошують прізвища доносчиків-міліціянтів і числа їх засекречених автомобілів. Одногодинний протестаційний страйк у Празі в мин. п'ятницю перетворив Прагу у мертве місто. В усіх школах ЧСР вчать обов'язково російську мову — тепер чехи кленуть зрозумілою воякам мовою. Ваяки окупаційних військ почувають себе ізольованими та окруженими відусіль ворожими людьми. У ЧСР згинуло вже понад 20 цивільних осіб і кількасот є ранених.

ФРАНЦІЯ ПЕРЕВЕЛА ВИБУХ своєї першої водневої бомби: сталося це в суботу 24 серпня на острівці Муруроа на Тихому океані. ЗСА дістали першу водневу бомбу в 1952 році, СССР в 1953 р., Британія у 1956, а Комуністичний Китай в 1967 р. Припускають, що Франція зможе вкедовзі випродукувати водневі бомби таких малих розмірів, щоб їх могли перевозити теперішні французькі бомбардувальники. Експериментальну бомбу скинено з бальону.

В ПОРТУҐАЛІЇ АРЕШТОВАНО 6-ох терористів, за якими від кількох років пошукували портуґальські органи безпеки. Між ними — за офіційним проголошенням — це ті портуґальці, які в останніх роках схопили деякі кораблі та примусили державні літаки скидати над Лісбоною летючки протирежимового характеру.

У ЖЕНЕВІ ВІДНОВИТЬ В НАЙБЛИЖЧИЙ ЧЕТВЕР 29 серпня свої наради 17-тичленна конференція роззброєння. За твердженням фахівців шанси уведення в життя в скорому часі міжнародного договору проти поширення атомової зброї, дуже погіршились у зв'язку з совєтською аґресією проти ЧСР. Хоча той договір підписало вже 76 держав, а для його важности треба ратифікування його тільке 40 неатомовими державами та ЗСА, СССР і Британією, проте ратифікація договору зустріне в американському Сенаті й багатьох інших парляментах поважні труднощі.

У МОСКВІ ГОВОРЯТЬ — У ПРАЗІ СТРІЛЯЮТЬ; СОВЄТИ ЗБІЛЬШУЮТЬ СВОЇ ОКУПАЦІЙНІ СИЛИ В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ І ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ ОБУРЕННЯ СВІТУ НА НОВИЙ АКТ СОВЄТСЬКОГО НАСИЛЬСТВА

Ситуація в Чехословаччині далі напружена — так само напружені міжнародні відносини у зв'язку з подіями в ЧСР. Від п'ятниці минулого тижня в Москві йдуть наради між верхівкою СССР і ЧСР, але водночас Москва висилає щораз більше війська до Чехословаччини, зокрема до Праги. А в міжнародному світі далі кипить — всезагальне обурення проти Москви найкраще виявляється під час дебат в Раді Безпеки Об'єднаних Націй.

Протестуючи проти брутальної окупації Чехо-Словаччини, молодь Братислави (столиця Словаччини) зустрічала прибулі совєтські танки ворожими вигуками й обкидувала їх камінням.

Наради у Москві над „компромісом"

В п'ятницю минулого тижня відлетів з Праги — з власної ініціятиви — до Москви совєтським джетом президент Чехословаччини Людвік Свобода. Він був за останньої світової війни командантом чеської армії, створеної на території СССР, і має титул „героя Совєтського Союзу", отже ніхто з москалів не може закинути йому „контрреволюційність" і ворожість супроти СССР. Все ж, несподіванкою було парадне офіційне прийняття, що його большевики влаштували Свободі на летовищі в Москві. Йому назустріч виїхали всі „проміненти" Кремлю із „президентом" Миколою Підгорним, прем'єром Алексеєм Косиґіном і першим секретарем компартії Брежнєвим у проводі. Грала військова оркестра, стояла почесна чета, а робітників і школярів зігнано задля „спонтанного" виявлювання ентузіязму з приводу приїзду Людвіка Свободи. Перед своїм відлетом до Москви — Свобода обіцяв у прилюдному проголошенні, що він ще того самого дня вернеться до Праги. Однак розмови затяглись аж на четвертий день— до понеділка 26 серпня включно і не відомо, коли і чим вони закінчаться. В склад чеської делеґації включено однаково вірних прихильників демократизаційного курсу політики, що її повів був секретар чеської компартії Александер Дубчек, як і його противників, представників консервативної течії, між ними Василя Біляка й Алойса Індру, що їх окупаційна влада настановила, як членів нової керівної „тройки" в ЧСР. Віце-прем'єр Ґустав Ґусак, член президії компартії ЧСР Ян Піллер, міністер військових справ ген. Мартін Дзур і міністер справедливости Боґуслав Кучера були дальшими членами делеґації. В минулу суботу несподівано совєтські власті привели на ту конференцію також трьох чеських лідерів, керівників демократизаційного курсу, першого секретаря компартії ЧСР Александра Дубчека, прем'єра Ольдріха Чернака і президента парляменту Йозефа Смроковського. Однак зараз після закінчення засідання большевики знову відвели названих чехів в невідомому напрямку. В минулу неділю большевики викликали до Москви на ті наради ватажків своїх сателітських держав — польського Владиславав Гомулку, східньо - німецького Вальтера Ульбріха, мадярського Яноша Кадара й болгарського Тодора Жівкова. Водночас з Праги вислано додатково на ті московські наради трьох дальших членів Президії чеської компартії — Ольдріха Свестку, Юзефа Спацека й Богуміля Сімона. За офіційним повідомленням ті наради ведуться „одверто й у товариській атмосфері", що за традиційною комуністичною стилізацією означає, що ті наради проходять серед поважних труднощів і що там погодилися. За газетними твердженнями — найбільшу трудність спричинює вимога чеських делеґацій, щоб привернути до влади Александра Дубчека й Ольдріха Чернака, та совєтська вимога, щоб стаціонувати в ЧСР на постійне совєтський гарнізон „на східньо - німецькому рівені", себто силою — 200.000 вояків! Чехи стоять на принциповому становищі, що їх власна армія достаточна й вивінована, щоб забезпечити кордон від Західньої Німеччини, яка — зрештою — не думає нападати на ЧСР.

СССР збільшує свої збройні сили в ЧСР

Одночасно, як у Москві нібн „договоруються" — Совєти висилають дальші сильні військові з'єднання до Чехословаччини. За газетними вістками, на терені ЧСР перебуває тепер вже близько півмільйонова совєтська армія, вивінована танками, гарматами, наземними ракетами і летунством. Не відома ціль такого масового насичування Чехословаччини збройними силами — вони аж ніяк не виправдують арґумент, що совєтські війська потрібні для протидіяння „контрреволюції" в Чехословаччині. До самої Праги введено нових 30.000 до 50.000 панцерних сов. військ. Совєтська преса признає, що „контреволюційні елементи" спричинюють окупантові „труднощі". У вечірніх годинах в минулу неділю 25 - го серпня — большевицькі вояки без попередження застрілили трьох чеських юнаків, які вийшли на вулицю вже після проголошення поліційної години. Однак велика група чеських юнаків і дівчат засіла довкола пам'ятника св. Вацлава й просиділа там цілу ніч — всупереч поліційній годині. Чеська молодь буцім - то постановила демонстраційно „сторожити" той пам'ятник вдень і вночі, поки москалі не залишать Чехословаччини. Совєтські вояки зривають протисовєтські афіші та наліпки, але такі заклики й надписи появляються щораз наново.

Президент Чехо-Словаччини Людвік Свобода

Об'єднані Нації продовжують наради над чеською кризою

Об'єднані Нації. — Совєтський амбасадор в ОН Яков Малік виголосив на суботняшньому засіданні Ради Безпеки ОН тригодинну промову, говорючи в ній речі, які навіть нічого спільного не мали з справою чеської кризи та внеску Канади, над яким нараджувалась Рада Безпеки: щоб вислати до Праги представника генерального секретаря ОН У Танта, який подбав би на місці про безпеку для всіх тих, що їх арештували чи арештують і переслідуватимуть совєтські окупаційні власті. Малік запропонував, щоб на те засідання допустити представника Східньої Німеччини. Данський амбасадор Отто Борч заявив, що „участь в збройній інтервенції проти ЧСР не є квитком вступу до Об'єднаних Націй". Остаточно внесок Маліка відкинено 9 голосами проти 2-ох (СССР і Мадярщини) — при 4-ох, що стрималися —)Індія, Пакістан, Бразилія і Альжир). Під час промови Маліка ввійшов на залю чеський міністер закордонних справ д-р Ірі Гаєк, який під час вмаршу СССР до ЧСР перебував в Юґославії і в минулу п'ятницю прилетів до Ню Йорку та зараз же перевів довгу нараду з У Тантом. В той день Гаєк не явився ще на засідання Ради Безпеки, а тільки в суботу виголосив по - англійськи велику промову. Він ствердив, що ніхто з урядових і відповідальних кіл ЧСР не запрошував СССР і його союзників увести свої збройні сили до СССР. Гаєк заявив, що всі дії окупаційних властей є нелеґальними і не мають важности. Однак водночас він запевняв, що ЧСР далі є „союзником" „соціялістичних" країн та висловлює жаль, що власне збоку отих „приятелів - союзників" ЧСР зазнала такого несподіваного удару. Чеський міністер застерігався проти антисовєтських і антикомуністичних зворотів в промовах деяких членів Ради Безпеки, але відповідальність за це скинув на окупаційні держави. Він запевнив, що ЧСР була і є за „двома німецькими державами" та тямить важкі історичні науки, що їх дала їй Німеччина. Він не вимагав від Ради Безпеки нічого конкретного й, очевидячки, сподівався, що в Москві прийде до якогось компромісу між леґальними представниками ЧСР та московськими диктаторами. Однак він не дістав від през. Свободи доручення з Москви, щоб він вимагав припинення дебатів на терені ОН і тому ті дебати будуть продовжуватись. Найближче засідання Ради Безпеки ОН призначено на понеділок 26 ц. м. перед полуднем.

Тіто й Чеушеску перевели тайну нараду

Юґославський і румунський президенти Тіто і Ніколай Чеушеску перевели в минулу суботу кількагодинну тайну нараду в прикордонному юґославському містечку Врсач, куди обидва комуністичні проводирі прибули автами. Про зміст і вислід тієї наради не подано ніяких відомостей. Тіто і Чеушеску різко засудили були совєтську аґресію проти ЧСР. Совєтська преса, яка пише тільки те, чого вимагають кремлівські володарі, гостро виступила проти Тіта, який — мовляв — висловився про совєтську збройну інтервенцію „проти контреволюціонерів" — мовою західніх імперіялістів. За твердженням західньої преси — однаково в Юґославії, як Румунії переведено тайно військові приготування у випадку, коли б Совєти рішилися повторити також на їх території свій збройний експеримент з чехами. „Правда" й „Ізвєстія" закинули Румунії, що її лідери виявили „націоналістичні" нахили. Націоналістами вільно бути тільки московським большевикам.

17-ИЙ ВСЕАМЕРИКАНСЬКИЙ МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ЗДВИГ СУМА

Елленвіл. — На Оселі СУМ біля цього міста триватиме від 31 серпня до 2 вересня включно, на „День Праці" 17-ий з черги Всеамериканський маніфестаційний Здвиг Спілки Української Молоді Америки, з участю батьків та прихильників організованої молоді.

В ШИКАҐО ПОЧАЛАСЯ ДЕМОКРАТИЧНА КОНВЕНЦІЯ

Шикаґо, Іллиною. — 26 серпня о год. 8:30 ввечері мали офіційно відкрити Крайову Демократичну Номінаційну Конвенцію, на якій головними пунктами нарад має бути схвалення виборчої плятформи та найменування кандидатів на президента і віце - президента. В останньому часі крім двох відомих кандидатів, називають ще як можливих кандидатів, яких могли б наименувати через аклямацію, президента Джансона та сенатора з Массачусетсу Едварда М. Кеннеді. Обидва вони заявляли і заявляють, що не кандидують і не прийняли б номінації. Цьогорічна Демократична Конвенція заповідається дуже бузхлива, як про це свідчить той факт, що до відкриття Конвенції в понеділок, 26-го серпня не вдалося схвалити цьогорічної виборчої плятформи. Пунктом незгоди є справа В'єтнаму. Кандидати на номінацію на кандидата на президента сенатор Юджін МекКарті та сенатор Джордж МекҐоверн хочуть миру у В'єтнамі за всяку ціну і домагаються негайного припинення бомбардування у В'єтнамі та коаліційного уряду для Південного В'єтнаму. Віце - президент Гюберт Гомфрі також бажає миру у В'єтнамі, але він бажає, щоб і Північний В'єтнам зробив уступки та під час припинення бомбардування не збільшував своїх збройних сил у Південному В'єтнамі. Різні опитування виявляють, що віце - президент Гомфрі має вже стільки голосів делеґатів, що може здобути номінацію вже в першому голосуванні, але прихильники сенатора МекКарті заперечують це. Число делеґатів на Конвенції виносить 2,622. Демократична Конвенція відбувається в атмосфері непевности, бо негритянські виборці загрожують демонстраціями і заворушеннями. Посадник Шикаґа Ричард Дейлі попросив про допомогу Національної Ґвардії, щоб втримати порядок. Генерал бриґади Ричард Т. Донн, який є командантом збройних сил в Шикаґо, повідомив, що в місті стоять 5,500 ґвардистів. Крім цього 6,000 вояків армії заалярмовані, щоб бути на поготівлі, коли б треба було їх вжити в Шикаґо.

Німецький канцлер вимагає західньої конференції „на вершинах"

Бонн. — Західньо-німецький канцлер Курт Георг Кізінґер заявив через радіо в пресовому інтерв'ю, що нова ситуація, створена совєтською окупацією в Чехо-Словаччині вимагає переведення конференції всіх голів членських держав Атлантійського Союзу, щоб надхнути ту кваолу організацію новим духом. Кізінґер застерігся, що не йдеться про будь-яку войовничість, а тільки про з'ясування собі „де ми". Кізінґер прославляв французького президента Шарля де Голля за те, що де Голль краще схоплює політичну ситуацію в Европі, коли твердить, що замирення в Европі може прийти тільки тоді, коли сильному Совєтському Союзові буде протиставлена сильна Західня Европа. Не можливо — казав Кізенґер — щоб Західня Европа була безборонною в тому часі, коли Совєтський Союз „озброєний до зубів". Кізінґер заповів, що 28 вересня ц. р. прибуде до Бонну Шарль де Голль. Канцлер Кізінґер твердив, що совєтський уряд „грає програну гру", коли вічно старається представити Західню Німеччину, як „злого духа Европи".

Папа Павло VI закликає до аграрної реформи в Південній Америці

Папа Павло VI після свого приїзду на летовищі в Боґоті відповідає на вітання представників уряду й населення

Боґота, Колюмбія. — В другому дні свого побуту в Баґоті 23 серпня Папа Павло VI в рямках 39-го Міжнародного Евхаристійного Конґресу промовляв до 35,000 селян, зібраних біля місцевости Москвера, 18 миль на захід від Боґоти. Папа промовляв із сцени, на якій були 25 родин в сільських ношах, які репрезентували сільські строї всіх країн Латинської Америки та Джамайки. Папа сказав до зібраних мас селян „Ви слухаєте нас мовчки тепер, але ми прислуховуємося до вашого крику розпачу про ваше терпіння та про терпіння більшої частини людства". Президент Колюмбії Карлос Ллерас Рестрепо та міністри сиділи недалеко на сусідній сцені. Папа заявив, що убозство та соціяльна несправедливість стали тепер серйозною проблемою, і про це знають сільські робітники, і тому треба негайно направити цей несправедливий стан. Папа закликав селян і робітників не змагати до направи своєї долі за допомогою насильства і революції, бо це нехристиянські засоби і вони могли б відкласти, а не приспішити прихід справедливости. Папа Павло VI закликав уряди справедливо розділити податкові тягарі між заможні кляси. 24-го серпня Папа промовляв на Конференції Латинських Американських Єпископів, де обороняв свою Енцикліку під назвою „Про людське життя", в якій він виступає проти штучної контролі народжених, бо це противиться християнській етиці та цій заповіді Божій, яка забороняє вбивати. В країнах Латинської Америки живуть 245 мільйонів людей, з чого 90 відсотків — це католики. Приріст населення виносить 2.9 відсотка річно. Папа рекомендує природну контролю народин.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Після інвазії

Ще до 20 серпня совєтська преса була переповнена повідомленнями про „солідарність і єдність комуністичних партій країн соціялізму", які нібито виявились на скликаному Москвою засіданні в Братиславі. Хоча в тому осуджуванні прогресивних подій у Чехо-Словаччині не брали участи комуністичні партії Румунії, Юґославії та Альбанії, все ж комуністична преса робила вигляд, що знову „Москва всєму міру ґалава". Закордонні комуністичні партії у відгуках на братиславське засідання також твердили, що воно показало „непохитну єдність країн соціялістичного бльоку". Так писала комуністична італійська „Уніта", бельґійська „Драпо Руж", навіть англійська „Морнінґ Стар" твердила, що „підсумки засідання в Братиславі мають величезне значення для майбутности комуністичного руху і соціялізму" . . .

Так було до 20 серпня. Вночі з 20 на 21 серпня загуркотіли совєтські танки, живо нагадуючи гітлерівську окупацію Чехо-Словаччини, з тією різницею, що фашисти напали вдень, а комуністи — вночі. Мала „братня соціялістична країна" і не думала чинити опору, хоч тут і там лунала стрілянина. На чехословацьких прапорах з'явилась кров. Війська СССР з відділами сателітних країн, яких, до речі, ніхто ще в ЧССР не бачив, окупували Чехо-Словаччину. Московські танки навели свої гармати . . . На кого? На дух народів, що рвуться до свободи? Духа розстріляти не можна. Незабаром виявилось, що совєтські гармати на вулицях Праги й Братислави дійсно сприяли фізичній окупації, але — як дотепер — завдали Москві першого великого удару: совєтські окупаційні танки роздавили рештки так зв. „єдности країн соціялізму".

До обуреного голосу народів вільного світу з засудом нового праяву московського імперіялізму долучились . . . самі ж „соціялістичні країни" та багато комуністичних партій світу. Збройну інтервенцію совєтської Росії засудили не тільки на Раді Безпеки ОН. Її затаврували, крім вільних країн Заходу, також Румунія, Юґославія, Альбанія, комуністичний Китай, комуністичні партії Англії, Франції, Італії, Швеції, Данії, Норвеґії, виявляючи справжню солідарність у тавруванні Москви. Такий перший наслідок совєтської інвазії в Чехо-Словаччині.

Конвенційні турботи

Передвиборча конвенція Демократичної партії розпочалася в понеділок 26 серпня в Шикаґо під знаком поважних турбот. Минулотижневі наради Комісій плятформи й Мандатної не облегшили ситуації, а ще більше її ускладнили. На Комісії плятформи не вдалось скласти такої компромісової формули, яка стала б діловим помостом між становищами віце-президента Гюберта Гомфрі та двох інших президентських кандидатів — сенаторів Юджина МекКарті й Джорджа МекҐоверна — у в'єтнамській проблемі. Прірву між тими становищами найкраще з'ясував тексаський губернатор Джан МекКонелі. видатний демократ, однодумець Гюберта Гомфрі, який в ході нарад Комісії закинув обом тим сенаторам, що вони пропаґують „угодівство і капітуляцію". Поглибились також розбіжності щодо расової проблеми: мурини південних стейтів у коаліції з ліберальним крилом демократів гостро виступали проти дискримінаційного, на їх думку, складу т. зв. офіційних стейтових делеґацій.

Дві зовнішні події також погіршили атмосферу конвенції: інвазія совєтських військ у Чехо-Словаччині знову різко поділила провідних кандидатів, бо Гюберт Гомфрі солідарний з президентом Джансоном у засудженні тієї інвазії, а сен. МекКарті вважає, що не треба було скликати Крайової Ради Безпеки й взагалі не треба до тієї справи прикладати великої ваги. Важка недуга кол. президента Д. Д. Айзенгавера з'єднує йому симпатії без уваги на партійну приналежність, але таки пригадує, що останнім політичним актом Айзенгавера, вже із шпитальної кімнати, була рекомендація для — Ричарда Ніксона . . .

Демократична партія — найбільша в цій країні, вона має зареєстрованих членів втроє більше, як Республіканська. Тепер та велика керівна партія дуже послаблена — внутрішніми розбіжностями, війною у В'єтнамі, зростом злочинности й міськими заворушеннями. За всіма познаками — конвенція в Шикаґо обере Гюберта Гомфрі на офіційного кандидата .Але суперечки на самій конвенції можуть дуже пошкодити йому — і цілій партії.

Паст. В. Боровський

ЗМАГАННЯ МУРИНІВ ЗА СВОЇ ПРАВА

(I)

Останнім часом значно загострилася боротьба муринів у ЗСА за свої права. Це ми бачимо в розрухах, які відбувалися і відбуваються в різних містах. Хочемо кинути тут жмут думок про цю важливу проблему, і то думок не своїх, а тих що походять з різних світоглядових таборів, як чорних, так і білих осіб. Нехай вони доможуть нам виробити свою власну опінію про цю складну справу.

Що говорять самі мурини?

Визначний муринський журналіст Г. С. Шуйнер, який належить до консервативних кругів, у своїй статті, надрукованій в журналі „Баннер" з 15 березня ц. р., пише, що ті мурини, які вживають насильного способу боротьби за свої права, роблять більше шкоди як добра справі, поглиблюючи в ЗСА ворожнечу між окремими расами. Він уважає, що роблені білим закиди, ніби вони винні за всі лиха невільництва та „століття занедбання", не оправдані. Він твердить, що це „століття занедбання" витворило муринську спільноту найбільше в світі економічно розвинену, цивілізовану і освідчену. Протилежні думки, на його думку, поширюють комуністи, які представляють американців, як людей зажерливих, брутальних та расистів.

Г. С. Шуйлер пише, що вину за відсталість муринів багато муринських провідників спихають на білих, але вони ніколи не говорять про брак уміння муринів використовувати можливості, брак у них фахового знання, впертости й зусиль. Він пригадує, що европейські іміґранти зустрічалися в ЗСА з цими самими труднощами, а до того з незнанням мови, але перемогли всі перешкоди пильністю та надзвичайними зусиллями. Не зважаючи на це, пише він, треба подивляти, що мурини в ЗСА осягнули відносно за короткий час так багато в ділянці фаховости, освіти та нагромадження матеріяльних достатків. Під цю пору 320.000 муринських студентів учиться в американських коледжах і університетах 2.500.000 муринів мають свої авта, не включаючи сюди фармерської машинерії, і таке ж число муринів мають свої власні доми. За останньою статистикою 123.470 муринів мають свої фарми, 100.000 плекають на своїх плянтаціях тютюн, творячи п'яту частину всіх продуцентів тютюну. Під цю пору мурини мають у два рази більше „бізнесів", як мали їх на прикінці другої світової війни.

Автор не погоджується з закидом, що відсталість частини муринів в Америці треба приписати занедбанню, дискримінації та безправству, в якому перебували вони з вини білих. Він уважає, що такі закиди заохочують чорних до бунтів, насильства й беззаконня.

Інший муринський автор, реформований пастор Дж. Б. Вайт, в тому ж самому числі журналу „Баннер", боронить протилежний погляд на причини боротьби муринів. Він пише: „Багато білих людей уважає, що мурини не мають минувшини, культури та історії. Уважається, що цивілізацію до Африки були принесли білі. Нічого не згадується про країну Куш (Етіопія) або чудовий середньовічний університет в місті Тімбукту. „Християнська етіопська нація ніколи не згадується".

„У дискусіях про расову кризу в ЗСА, — пише далі Джеймс Б. Вайт, — афро-американців порівнюється з іміґрантськими групами. Ми не є іміґрантами. Ми ніколи не мали щастя бути так трактовані. Але тут треба також сказати, що нема культурної, політичної, академічної або наукової ділянки життя, в якій афро-американці не зробили б визначного вкладу. Варто тільки про це почитати книжку "Before the Mayflower" by Xerone Bennett, що вийшла у видавництві „Penquin".

Далі автор твердить: „Історія показує, що в Америці були бунти і революції рабів ще далеко перед тим, як у світі появився комунізм. Не може бути сумніву, що вороги ЗСА були б раді бачити заворушення в цій країні, але найкращою обороною проти комунізму для кожної країни є здорові християнські внутрішні відносини".

Д-р Мартін Л. Кінґ

Цей визначний патріот свого народу і борець за його кращу долю заявив у своїй промові в Ґрос Пойнті, Мишиґен: „Є дві Америки. Одна — країна, в якій мільйони тішаться молоком добробуту та медом привілеїв. Друга ж — сповнена жахом. Тисячі ходять вулицями, шукаючи праці, якої нема. Вони змушені купчитися в убогих мешканнях, сповнених щурами й тарганами,. Американські мурини творять самітний острів бідности у великому океані добробуту. Через те вони огірчені та озлоблені. Вони переживають економічну депресію, їхня доля дедалі погіршується, замість поліпшуватись. Коли між муринами є масове безробіття, це називають соціяльною проблемою, але коли це дістьоя з білими, тоді це називають депресією. Ненасильний спротив все ще найбільш можлива зброя, якої мурини мали б уживати в змаганнях за справедливість і рівність".

Про себе д-р Кінґ сказав: „Я думаю, що важливим є не те, як довго людина живе, але як корисно вона живе. І оскільки фізична смерть є ціною, яку я мушу заплатити . . . я не думаю, що щось інше може бути кориснішим. Я не думаю, що людина може бути вповні вільною, не перемігши в собі острах перед смертю, але я дійсно відчуваю, що я цей острах переміг".

(Продовження буде)

Богдан Ґалайчук

ПРОВОКАЦІЯ АРҐУЕДАСА

Буенос Айрес, — Місяць тому трапився в Болівії, сказати б, скандал у порядній фамілії: військова розвідка викрила, що міністер внутрішніх справ Антін Арґуедас продав кубинському урядові, у фотокопіях, щоденник партизанського провідника Ернеста „Че" Ґевари. Арґуедас втік до Чіле. 17 серпня вернувся — через Лондон, Ню Йорк та Ліму — до болівійської столиці, де на двох пресових конференціях поставив обвинувачення проти Америки — конкретно проти СІА, Корпусу Миру та АІД — і проти Чіле.

Невідомо, чи Арґуедас керувався жадобою наживи, чи ідеологічними міркуваннями, як марксист. Його зізнання перед чілійською поліцією були такі суперечні, що вона не знала, чи має перед собою провокатора (а слід додати, що дипломатичні взаємини між обома країнами зірвані у висліді територіяльного конфлікту), психопата чи дрібного злодюжку. Чілійський уряд вже був рішений видати втікача Болівії, але в останній хвилині наказав йому негайно покинути територію Чіле.

Заяви Арґуедаса перед журналістами були не менш суперечні, ніж перед чілійською поліцією.

„Болівія витримала переможно офензиву кастрівської партизанки, але ледве чи витримає те, що тепер трапилося", — писав щоденник „Ля Насіон", безпосередньо після вибуху скандалу.

Щоб оцінити глибину внутрішньої кризи в Болівії, пригадаємо, наприклад, наслідки афери британійського міністра Профума. І додаймо: Болівія є не кабінетною демократією, на зразок британійської, а президентською, на зразок американської, тобто, коли Профумо був відповідальний сам за себе, перед парляментом, за Арґуедаса відповідає виключно президент, Рене Баррієнтос. Відповідальність тим більша, що деякі болівійські кола, зокрема націоналістичні, здавна остерігали його перед Арґуедасом, як колишнім членом компартії. Правда, серед активних антикомуністів існує безліч таких навернених екс-комуністів. Належав до комуністів у студентському віці і сам пізніший венесуельський президент Бетанкур.

Наскільки сильний був той удар по болівійській демократії, виявилося зразу ж Як тільки рознеслася вістка про втечу Арґуедаса, на вулицях болівійської столиці вибухли грізні заворушення, інспіровані Соціялістичною Фалянґою, як вотум недовір'я для президента. Такий самий вотум зустрів він у парляменті: урядова коаліція розлетілася, бо з неї виступили всі партії, за винятком двох, міністри подалися до димісії. Прийшлося Баррієнтосові іменувати кабінет, зложений виключно з військовиків, що інтерпретовано як перший крок від демократії до військової диктатури.

Очевидно, можна було сподіватися що Баррієнтос приверне нормальне функціонування демократичного ладу, як лише афера піде в забуття, а громадянська думка заспокоїться. Та, на жаль, криза була надто гостра, і тому він наказав виарештувати чимало опозиційних провідників, навіть послів і сенаторів, і змобілізував єдиний елемент, на який міг розраховувати: індіянських хліборобів з Кочабамби, звідки сам походить.

Після болівійської революції 1952 року армію зліквідовано і створено гірничу й селянську міліцію, бойове значення якої маліло в міру реставрації військових частин. Гірнича міліція була в руках троцкістського лідера Хуана Лечіна, тому її роззброєно. Під повний вплив Баррієнтоса попала селянська міліція, яка зберегла зброю від 1952 року, але перестарілу. В останніх часах помітна інтенсива контрабанда зброї з Перу, і тому, що кастрівську партизанку зліквідовано, виринув здогад, що ця зброя призначена для Баррієнтосових „дядьків".

Від 25 липня Арґуедас заповідав, що повернеться до Болівії, не кажучи, коли саме. Можна було думати, що лише вдава сміливого. В Лондоні і Ню Йорку журналісти не змогли його знайти. З сьогоднішньої перспективи виглядає, що з чисто тактичних міркувань він грався з Баррієнтосом, мов кіт з мишею, тримаючи його в постійній непевності, резервуючи собі рішення, коли саме вертатися, а може навіть взагалі не вертатися. Мабуть, вернувся саме тепер, щоб перервати процес гоєння ран, які спричинив місяць тому.

Аґресивність, яку виявив Арґуедас на пресових конференціях, творила контраст до оглядности, з якою трактував він Баррієнтоса, підкреслюючи, що президентові відома була його співпраця з СІА. Це очевидна східна прислуга, щоб насторожити громадську думку проти президента, якого, мовляв, боронить його особистий приятель, кастрівський аґент.

Та найбільшим ударом є самий факт повороту Арґуедаса. Згідно з болівійським законодавством, мав він відповідати перед військовим судом, але, як і можна було передбачати, збройні сили не погодилися на те, щоб стояти осторонь від цієї афери. Слід пригадати, що після появи друком спогадів Ґевари на Кубі Фідель Кас-

(Закінчення на стор. 3-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: Д-р Михайло Данилюк

ПРОБЛЕМИ ЩИТОВИДНОЇ ЗАЛОЗИ

II

У попередній статті ми писали про симптоми, які проявляються, коли щитовидна залоза продукує надмірну кількість гормону, так званого тироксину. Варто, одначе, відмітити, що ця хвороба зустрічається тепер далеко рідше, як у минулому, і звичайно не виявляється в кляснчній формі. Значно частіше, зокрема в Америці, недуга цієї залози зв'язана з надмірно малою продукцією тироксину. Чим менша його продукція, тим гостріші прояви недуги.

Ця недуга може атакувати людину в кожному віці, починаючи від немовляти. Кретинізм дітей, як наслідок недорозвинення залози — це була колись невиліковна недуга, що залишала людину ненормальною на все життя. Тепер, якщо своєчасно розпізнати цю недугу, її можна повністю контролювати, даючи хворому відповідні дози гормону із залоз битої худоби або синтетичні препарати, що заступають природній гормон.

У дітей недостача гормону проявляється дуже типово: дитина, навіть уже від третього місяця життя, починає набирати типово-ненормального вигляду, її рот постійно відкритий і виділяє надмірну кількість слини, язик висувається назовні і грубшає, обличчя набрякає. Таке може статися і в пізнішому віці. Тоді симптоми такі самі, але шкіра набрякає не лише на обличчі, а й на руках та ногах, хоч і залишається зверху сухою. Дитина виглядає апатично, дуже швидко набирає вагу, хоч загальний ріст її тіла затримується. Температура тіла завжди обнижена, інтеліґенція низька, мале заінтересовання оточенням, грами тощо. Мова і думки загальмовані.

Згадані симптоми, очевидно, проявляються в особливо важких випадках, і то майже завжди у дітей, народжених від хворого на щитовидну залозу батька або матері. Від здорових батьків такі діти родяться дуже рідко. У дітей з недостачею гормону щитовидної залози загальна картина недуги не має драматичного характеру, але все ж відбивається на їх фізичному й духовому розвитку: надмір ваги, сповільнений ріст, низька інтеліґенція — це перші і основні симптоми недостачі гормону у дітей.

Коли хвороба появляється в юнацькому віці, проблеми затримування росту вже немає, але симптоми її подібні: швидке набирання ваги, легка втомлюваність, набрякання шкіри, зокрема обличчя, нижча від нормальної температура тіла випадання волосся, погіршений слух, загальна апатія, ненормальний статевий і духовий розвиток повільні рухи та мова.

У дорослому віці такий стан виявляється частіше у жінок, звичайно у віці 35-40 років, а ще частіше 45-50 років, коли жінка переходить т. зв. зміну віку — клімактеричний період. Симптоми недуги однакові у жінок і чоловіків: легка втомлюваність, набирання ваги, апатія, постійна сонливість, брак зацікавлення й енерґії, обниження або й повна абстинеція в статевому житті, низький пульс, низька температура, набрякання обличчя та ніг.

Іноді хворі пояснюють лікареві свою недугу перепрацьованням, „нервами", тим, що, мовляв, „у мене це родинне", кліматом, умовинами праці і т. д. При цьому здебільша звертають увагу на те, що зовсім мало їдять, а все ж вага йде вгору, волосся випадає жмутами, нігті ломляться, не можуть „зігнати сон з очей", рідко і мало віддають сечу, підпухають очі і т. д. Коли у лікаря виникає підозріння, що це може бути наслідком недостатньої продукції гормону щитовидної залози, він докладно досліджує загальний стан здоров'я пацієнта і заряджує аналізу крову.

Лікування гормоном залози діє дуже повільно, іноді треба чекати кілька тижнів або й місяців, поки хворий почне відчувати його наслідки. Часом потрібно перевірити хворого ще й ще раз, щоб устійнити відповідну дозу гормону. В кожному разі, коли стан здоров'я не кращає, аж ніяк не треба махнути на все рукою і відмовитись від дальших дослідів, бо кожна людина посвоєму реаґує на лікування. Крім цього не кожний організм асимілює гормон однаково.

Як правило, людина з недостатньою продукцією гормону щитовидної залози мусить періодично переходити перевірку у лікаря, включно з аналізою крови. Лише тоді лікування буде успішним.

Важкі симптоми внаслідок недостачі гормону щитовидної залози у дорослих і старших людей появляються надзвичайно рідко, як також дуже рідко появляється кретинізм. Це може бути лише при тяжкому пораненні залози або при повному її видаленні у випадку рака.

Варто ще відмітити, що ця недуга дуже рідко виникає у людей понад 65 років.

КОМУНІСТИЧНІ АҐІТПОЇЗДИ

Як у перших роках після захоплення України совєтською Росією, так і тепер по Україні почали роз'їздити „аґітаційні поїзди", які мають за завдання аґітувати населення . . . за комунізм!... „Молодь України" з 16 серпня сповіщала, що „незабаром вийдуть ще три аґітпоїзди організовані в інших віддiлах маґістралі в зв'язку з підготовкою до 100-річниці з дня народження Ілліча".

о. Василь Соловій

ХОР НАШОЇ ГІМНАЗІЇ

(100-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ)

(1)

Не знаю, правда це чи жарт, але я чув, що в одному провінційному галицькому містечку, де за австрійських часів стаціонував полк кавалерії, сталася одному фіякрові така пригода:

Цей фіякер купив на ліцитації старого коня, вже не здібного до військової служби, але ще доброго, щоб фіякерською „дриндою" обвозити людей по місті. Одного разу, коли він віз якогось достойного гостя на залізничу станцію, раптом із бічної вулиці над'їхав відділ війська з оркестрою попереду. Була якась парада. Почувши оркестру, кінь став на місці, немов вкопаний, а опісля того трухтом побіг, щоб прилучитися до інших коней. Під такт маршу він почав високо викидати головою, а копитами з силою вдаряти по бруку. Не було способу змусити його їхати на станцію, і достойний гість спізнився на поїзд, а фіякер з конем перейшли в історію.

Таким конем я відчув себе 21 березня 1966 р. на шевченківському концерті в Балтиморі. Молодий лікар П. Кострубяк, що очолював у той час місцевий відділ УККА, суспільник і патріот, при цьому мельоман і диригент з гарним тенором, запросив на імпрезу наш репрезентативний мішаний хор „Кобзар" з Філядельфії під дирекцією д-ра А. Рудницького. Хор з виробленою маркою співав наші клясичні твори, головно кантату М. Лисенка, „Радуйся, ниво", Д. Січинського „Лічу в неволі" і т. п. Я сидів у першому ряді крісел і слухав мов заворожений. А коли почали співати IV частину кантати, чудовий квартет „І процвітеш", що починається вступним сопрановим сольом, я задрижав і мало не закричав: „Держіть мене, а то вискочу на сцену і відберу від солістки П. Василенко її партію, бо це ж моя сопранова партія, — це спів моєї молодости!" Але відразу згадався мені фіякерський кінь, і я почав сміятися сам зі себе. Мені ж за кілька місяців скінчиться 78! Куди вже лізти на естраду? От краще сидіти собі спокійно та й слухати відгомін молодости.

Як мило поринути думками у минувшину, в щасливу весну життя, в роки 1900-1908, часи студій у І-ій Українській Академічній гімназії у Львові, а ще краще в рр. 1901-1904, в часи моїх успіхів як соліста-сопрано мішаного хору тієї гімназії під управою незабутнього проф. Ярослава Вітошинського!

Що ми, українці, народ співучий це річ загально відома. Нашої пісні не відібрав нам навіть найбільш жорстокий наїзник-москаль. Усе нам забрав — землю, волю, церкву, мову, історію, літературу, але пісні не був в силі забрати. Ми ж — італійці слов'янського сходу. Хори в нас були і є всілякі. Поляки в тих часах, про які пишу, мали у Львові лише „Лютню" та ще опісля „Ехо", а ми по всіх містечках, навіть декуди по селах мали церковні хори, а в кожній гімназії кращий або гірший, звичайно мужеський. По великих містах, як Львів, Станиславів, Стрий, Перемишль, були в нас великі мішані хори „Боян", а у Львові ще й мужеський академічний хор „Бандурист". Перша Академічна гімназія у Львові мала теж свій великий, імпозантний хлоп'ячий хор.

Диригентом цього хору був проф. Ярослав Вітошинський — суплент, кавалір не першої вже молодости, який у нижчій гімназії вчив латини, німецької мови та всякого іншого, що було треба. Усім серцем був він відданий церковному і взагалі хоральному співові, який любив і розумів. Мав прикмету найціннішу для всіх диригентів. Помер під час німецької окупації як куратор Ставропігії.

Ядро хору було в бурсі Педагогічного Товариства ім. Кардинала Сембратовича, що приміщувалась у триповерховій кам'яниці при вул. Вірменській ч. 2, навпроти Народного Дому, вул. Вірменська ч. 1, де містилася Українська Академічна гімназія. В бурсі мешкало яких 180 хлопців, — тож було з чого вибирати голоси.

Настоятелями в бурсі були два гімназійні професори — Ярослав Вітошинський і Володимир Адриянович, а до помочі їм завжди був якийсь студент університету, Гнат Мартинець, О. Прийма або Т. Гоза, пізніший сотник УГА. Добрий голос в учня був для проф. Я. Вітошинського найкращою леґітимацією, щоб прийняти його до бурси, а дістатися туди було не так легко. До хору дістатися мені також не прийшлося легко. Поки жив мій батько, о. Петро, парох в Покрівцях, коло Жидачева, я мешкав приватно в одної вдовиці по священикові, яка займалася кухнею бурси москвофільського Народного Дому.

Коли почалася наука, — а було це у вересні 1900 року, — я кілька тижнів не давав спокою проф. Вітошинському, щоб прийняв мене до хору. Професор мав від уродження скривлену праву щоку, і буква „с" виходила у нього шиплячо ,немов би „ш". „Ти, шинку — казав він мені, — не маєш голосу", а на другий день: „не маєш слуху". Нарешті, щоб відчепитись, дозволив приходити на проби.

Ми вивчали якісь уривки із Служби Божої та псалом Бортнянського „Блаженні людіє". Преображенська церква була тоді ще в будові, і гімназисти ходили парами в неділі до Волоської церкви. Але взимі сопранове сольо в „Блаженні людіє" вже співав я. По смерті мого батька, зимою 1902 р. я був у II клясі і перейшов мешкати до бурси Педагогічного Товариства. Митрополит Слуга Божий Кир Андрей взяв мене на своє удержання, і я став його стипендистом до кінця гімназійних студій.

В бурсі була гостра дисципліна, — все на час, на годину. Проби хору відбувались у деякі дні тижня вечорами. Це був не повний хор, а його тверде ядро, і коли ядро вивчило якийсь уривок, на великій пробі вже все йшло як по маслу. Наш репертуар був дуже широкий і різноманітний: почавши від старого галицького твору Лаврівського „Сумно — марно по долині", через Колесси „Гаґілки", „Вулицю" та „Обжинки" до кляоиків включно, передусім всі великі кантати М. Лисенка, Січинського тощо, не згадуючи вже про церковну музику, головно псальми-концерти Дм. Бортнянського, яких ми вивчили кільканадцять.

У Львові був тоді великий польський театр (тепер український театр опери і балету ім. Івана Франка), в якому зимою йшли опери. Проф. Вітошинський нас кількох солістів брав не раз з собою до театру, головно на ваґнерівські опери, які дуже любив і які ми перед тим у його мешканні з фортепіяновим витягом (Клявіраусцуґом) в руках докладно студіювали. Не раз дещо з ваґнерівських опер у перекладі на українську мову ми співали на наших концертах, наприклад, „хор прях" з опери „Голляндець-бурлака", де я співав сопранову партію Сенти, весільний хор з „Логенґріна", хор дітей з „Еванґелієнманна", з теноровим сольом теолога Т. Пасічинського і т. д.

Наш хор засадничо був мішаний, хоч у дитячому складі, сопрано-альт, і ми могли б конкурувати з віденськими „Шпацами". Начисляв він яких 50 співаків, — як котрого року. Музичні динамічні ефекти робили не сопрано, але — і то передусім — безконкуренційні баси, в гімназійних хорах річ небувала. Вже не пам'ятаю всі членів хору, навіть більшости не пам'ятаю, це ж було тому 66 років. Сопрано було 15-18 хлопців. Крім себе згадаю свого наслідника соліста, молодшого за мене на два-три роки, Василя Мозолика.

(Далі буде)

Півсотні надійної молоді закінчило українознавчу школу в Шикаго, Ілл.

Матура в Українознавчій школі в Шикаго

Школа Українознаства Т-ва „Учительська Громада" в Шикаґо може в цьому році звітувати небуденний осяг: 50 абітурієнтів (15 хлопців, 35 дівчат) вищого курсу приступило до кінцевого іспиту зрілости, до найчисленнішої української матури у вільному світі. Іспитова Комісія Шкільної Ради УККА, очолена інспектором дир. І. Білоусом (Дітройт), перепитувала всіх кандидатів протягом п'ятниці вечором, цілої суботи і неділі 31-го травня, 1 і 2-го, і усталила такі оцінки: з визначним успіхом склало іспит — 19 кандидатів, з дуже добрим — 15, з добрим — 14, з достатнім — 2. Подаємо їх прізвища в азбучному порядку: Р. Барабаш, Л. Беґін, І. Бедзісь, Р. Бігун, Д. Білик, Р. Борняк, М. Гарасовська, Л. Головата, Д. Григорчук, М. Гринів, Р. Ґоляш, С. Дачишин, О. Дрогомирецька, А. Дувірак, Н. Іванків, О. Ільчина, С. Ільчина, К. Кодельська, Е. Колодій, П. Коцелко, Т. Кузик, Ю. Куривчак, Ю. Матвіїшин, С. Мерза, Х. Мурська, Л. Окрух, Л. Орищук, Л. Палцан, Я. Паньків, О. Рарик, Л. Саєвич, Ю. Самбірський, М. Сеник, О. Скоморох, О. Скуб'як, Б. Стельмах, Ю. Струтинський, Л. Тарасенко, Л. Ткалич, Л. Ткачук, О. Халус, О. Хіч, Х. Цибрівська, О. Цурковська, О. Чернь, А. Шалева, Б. Янчишин, М. Яросевич М. Ястрембськиа.

Вручення диплемів відбулося 8-го червня під час традиційної прощальної імпрези. Гарячими оплесками привітали присутні дорогу нам молодь, коли вона гордо ввійшла на сцену, прикрашену їхнім матуральним кличем: „Тобі, Україно, наш труд і любов". Велике враження викликало слово суперінтендента публічних шкіл повіту Кук п. Роберта Генреґена, який звернув увагу на корисну працю української школи у вихованні доброго американського громадянина. Опісля п. Р. Генреген спільно з дир. А. Антоновичем вручав нашим абсольвентам грамоту признання „Сертифікат оф Меріт" американського шкільництва за їхні українознавчі студії в нашій школі. Це перший випадок формального урядового визнання українознавчого шкільництва американською шкільною владою, представників якої впровадив до нашої школи проф. М. Куропась. Попрощали абсольвентів: директор школи проф А. Антонович. опікун кляси „А" — проф. Ю. Сидорович, опікун кляси „Б" мґр. Роман Саєвич. дир. М. Ременюк — від „Учительської Громади", о. шамб. Я. Свищук — від парохії св. о. Миколя, дир. Ю. Назаревич — від ОУП-ЗСА, проф. М. Куропась від Виховно - Дослідчого Комітету УНС, а також представники громадських організацій. Від батьків склав подяку учителям за повну посвяти працю інж. Р. Бігун. Мистецькою програмою у виконанні молоді проводила справно п. О. Гарасовська, голова Комітету Батьків Матуристів. Слідувала матуральна забава і прийняття, під час яких відчувалось родинну атмосферу.

Ракінчення шкільного року відбулось на Оселі Равнд Лейк 9-го червня. Воно було получене з відзначенням 50-річчя проголошення самостійности України і 100-річчя заснування Т-ва „Просвіта". При гарній погоді прибуло на свято понад півтора Антоновича почались тавників комбатанських організацій, та гостей. На звук сурми зібрані віддали пошану поляглим учасникам визвольних змагань та померлим діячам „Просвіти". Після святочного слова директора А. Антовича почались виступи шкіл і молодечих організацій в мистецтві слова, пісні і танку. Насамперед виступали найменші діти із садочка СУМА ім. Павлушкова, потім 5 окремих хорів школи „Учительської Громади", які під фаховим керівництвом проф. М. Ґалан зробили великі поступи. Атракцією імпрези був виступ танцювального ансамблю „Дніпро" з Мілвокі, Висконсин під керівництвом п. М. Праска.

В минулому шкільному році школа працювала при незміненому стані учнів — 730 в 23-ох відділах, з 27-ома учительськими силами. 12 абсольвентів Педагогічного Курсу, директором якого була проф. Л. Кодельська, почали вже відбувати практику в поодинових клясах. Створено одну клясу англомовну та передшкілля при співпраці Союзу Українок. Крім програми, приписаної Шкільною Радою, провадиться обов'язкове навчання хорового співу і народних танків в усіх клясах. В різдвяному часі всі кляси змагались в конкурсі колядок і щедрівок, а в другому півріччі в конкурсі деклямацій, читанні лектур, мистецького читання і поправного писання. Кожного року відзначається роковини: 22-го Січня і 1-го Листопада з піднесенням прапорів і відповідною програмою цілої школи. Крім того кожна кляса вібуває святочні сходини з нагоди різних національних свят та влаштовує одну клясову імпрезу, щоб заохотити дітей до самодіяльности. Нижчі кляси були зобов'язані прочитати протягом року 3-4 лектури, а вищі кляси 5-6 лектур. Під керівництвом утительки А. Михайлович учні нижчих кляс відіграли 25 травня п'єсу „Весела сопілка" — М. Шугаєвського. З успіхом пройшла щорічна костюмова забава, влаштована Батьківським Комітетом, під проводом п. Ю. Стельмащука, вечірка - забава середньошкільників та дитяча забава всіх українських дітей Шикаґо. Збірка на фонд „Діти-дітям" принесла коло 900 дол. крім того започатковано фонд купна власного шкільного приміщення. Під час педагогічної конференції західньої укруги ЗСА 27-го квітня старша молодь виставила для її учасників п'єсу „Американка" М. Струтинської під керівництвом проф. Ю. Сидоровича, а діти першої кляси під проводом учит. С. Кавки відіграли в прекрасних кост'юмах сценку „Соняшники", яку опісля повторили також на закінчення року для загалу громадянства. Під час згаданої конференції оглянув нащу школу голова Шкільної Ради УККА проф. д-р Е. Жарський, а 2-го березня проф. О. Пріцак розповів учням вищого курсу про катедру українознавства в Гарвардському університеті.

Микола Ґурчак

Йонкерс, Н. Й.

ВІДБУЛОСЯ ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ

На пропозицію Головної Управи ООЧСУ відділ в Йонкерсі 22 березня скликав політичне віче, на яке запрошено доповідачів п-ні Уляну Целевич з Шикаґо і п. Миколу Чировського.

Віче відкрив голова місцевого відділу мґр Еміль Стрийський і представив доповідачів.

Громадянство Йонкерсу вперше мало нагоду вітати в себе голову Жіночої Організації ОЧСУ п. У. Целевич, яка цікаво промовляла про події на рідних землях, які прямують до визволення нашої поневоленої Батьківщини. Пані Целевич вияснила, хто веде там акцію. Це молоді люди, виховані чужою владою, ворожою для нашої нації. Це діти тих батьків, яких родичі були вивезені окупантом геть з рідного краю, або були виховані у ворожому дусі для української національної справи. Сьогодні як і давніше найкращі сини України опинились в тюрмах, але вони явно борються за визволення своєї Батьківщини.

Пані У. Целевич підкреслювала ролю жінки на чужині в сучасних умовинах. Щоб рятувати наше покоління, ми, матері, повинні виховувати наших дітей в здоровому патріотичному дусі.

Пан Микола Чировський доповідав про Україну під советською владою. Доповідач навів декілька доказів, як сильно обмежена є влада Української Радянської Республіки під опікою „старшого брата", де ми не маємо жадної влади, назва УССР є лише паперова. Український народ має свого мудрця — генія Тараса Шевченка. Він не лише оспівав славне минуле наших предків, але він віщував нам, що „встане Україна" і „помоляться на волі невольничі діти".

Після доповідей п. Е. Стрийський подякував за реферати. Слова в дискусії ніхто не забирав. Прочитано резолюції, які всі прийняли.

Опісля відбулось скромне прийняття.

О. Женецька

Папа Павло VI вернувся до Риму з Евхаристійного Конґресу в Боґоті

Рим. — В минулу неділю 25 серпня ц. р. Папа Павло VI вернувся до Риму й негайно переїхав до своєї літньої резиденції в Кастольф Ґандольфо, закінчивши свої триденні відвідини в Боґоті, Колюмбія, де він був на 39-му Евхаристійному Конґресі. Подорож джетом тривала 13 годин і 15 хвилин, включивши півторигодинну перерву задля доповнення пальним на Бермудах. 70-річний Папа вийшов із літака в Римі бодріше і у кращому настрої, ані ж більшість його співтоваришів подорожі. Назустріч Папі виїхали на летовище італійський прем'єр Джованні Леоне, дипломатичний корпус і який десяток кардиналів. У своїй привітальній промові прем'єр Леоне натякнув на совєтську інвазію в Чехо-Словаччині. У своїй короткій промові Папа згадав про велику бідність, яку він ствердив у Боґоті, та прославляв бідних, які виявили там глибоку вірність Церкві й вірі.

ПРОВОКАЦІЯ АРҐУЕДАСА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тро пробував кинути підозріння на одного болівійського полковника, буцім то він продав фотокопії. Військова розвідка з усією суворістю перевела слідство, але не затушувала його висліду, дармащо свідома далекойдучих політичних наслідків здемаскування Баррієнтосового міністра. Військовий суд не користується незалежністю від військової влади, тому, коли б він судив Арґуедаса в атмосфері перепосній провокацією, могло б виникнути підозріння, що судді не допустили до виявлення правди, яка компромітує збройні сили.

Але, турбуючись за своє добре ім'я, збройні сили, практично, жертвують головою Баррієнтоса. Тому останньому не залишилося нічого іншого, як погодитися на обвинувачення Арґуедаса, як міністра, на т. зв. політичному суді, перед Конґресом. „Не маю чого боятися, — заявив Баррієнтос 18 серпня, — нехай народ довідається про мої зусилля дипломатичним шляхом облегшити поворот Арґуедаса. Це — найкращий доказ, що я заінтересований у повному висвітленні справи. Суд спростує перед народом і перед світом звернені проти мене інсинуації."

Чи справді спростує? Правдоподібно, спростував би нормальний, фаховий суд, цивільний чи військовий. Але сумніваємося, що спроможуться парляментаристи на безсторонність, гідну спрвжнього судді, супроти президента, який здушив їхню ребелію загрозою селянської міліції. Чи судитимуть вони лише Арґуедаса?

Кастрівська провокація Арґуедаса звернена не проти особи болівійського генерала Баррієнтоса, а проти болівійської демократії. Коли розглядати з сьогоднішньої перспективи наслідки ції провакації, то кастризм може похвалитися чималим успіхом.

ЮРІЙ ДЕМЧУК ЗАЛИШИВ ОПЕРУ ДЛЯ БАНДУРИ

Переможець на кількох міжнародних конкурсах, молодий оперовий співак з Києва Юрій Демчук. донедавна ще слюсар - монтажник у Дніпродзержинському, випускник Київської державної консерваторії, блискучий виконавець партій Виборного в „Наталці Полтавці", Черевика в „Сорочинському ярмарку" й ін. операх — покинув з власного бажання виступи на оперовій сцені. Він цілковито присвятивсь бандурі, сказавши, що „бандура — моя перша любов". Ю. Демчук вже виступав у Франції, Бельгії, Голляндії, Ґвінеї, нещодавно в Болгарії, виконуючи здебільшого козацькі і чумацькі думи та українські народні пісні.

ДЕ КУПИТИ?

На сторінках московських „Ізвєстій" з 21 серпня надруковано листа з Криму, в якому розповідається, що в Україні не можна придбати і за золоті гроші великих кітлів, труб, сушарень для овочів. У листі сказано, що багато садовини гине, бо її треба перевозити за 35 кілометрів до залізничної станції по бездоріжжі. Тому колгоспники вирішили збудувати заводик для перероблення овочів на компот. Заледве змогли вони придбати необхідний матеріял, але ніде не можуть купити обладнання для розбудови консервового заводу: „Час уже наладнати постачання колгоспів необхідним матеріялом".

В Ню Йорку виявили колишню командантку концентраційних таборів Герміну Бравнштайнер

Ню Йорк. — Департамент Справедливости почав крок в тому напрямку, щоб уневажнити американське громадянство пані Рассел Расн, замешкалій в Квінсі, Н. Й., та відослати її до Австрії, бо виявилося, що вона була працівничкою та команданткою концентраційних тоборів за панування Гітлера, де поводилася з арештованими „жорстоко, брутально та садистично, без потреби б'ючи та туртуруючи безборонних в'язнів". Пані Расн — це колишня Герміна Бравнштаюнер, яка одружилась з американцем Расселем Расном і в 19 49 році прибула з ним до Америки. В 1963 році вона дістала американське громадянство, замовчавши те, що вона працювала в концентраційних таборах в Равенсбруку в Німеччині та в Майданку в Польщі, за що її засудили в Австрії до трирічного ув'язнення, яке вона відбула. Її чоловік пан Расн твердить, що вона така смирна, що навіть мухи не вбила б. Він не знав, що вона була команданткою таборів. Виявив вчинки пані Расн — Бравнштайнер приватний агент Сімон Візенталь, який є спеціялістом від гітлерівських злочинців і очолює окреме бюро у Відні.

Замість квітів на могили Дорогих нам:

сл. п. НАТАЛІЇ МОХНАЦЬКОЇ
сл. п. ГРИГОРІЯ ПЕНЦАКА
сл. п. ЯРОСЛАВА ҐЕРУСА
сл. п. ІВОНА ГОЛУБОВИЧА

складають 30.00 долярів
на Фонд Кардинала Йосифа

Галина і Лука ҐУРАЛЬ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 25-го серпня 1968 року відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п. о. протоієрей

МИКОЛА ХАРІЩАК

нар. 8-го березня 1913 р. в Модричах коло Дрогобича.

Тлінні Останки спочивають в Українській Православній Церкві св. Духа в Coatesville, Pa. від год. 8 рано — 8 веч. у вівторок 27-го серпня 1968 р.

В середу 28-го серпня перевезення Тлінних Останків до Бавнд Бруку, де о год. 8-ій веч. в Церкві-Пам'ятнику відправиться Панахида та священичі похорони.

ПОХОРОН відбудеться в четвер 29-го серпня 1968 р. на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

донька — ОКСАНА
син — ІГОР
зять — ПЕТРО Я. ПЯСЕЦЬКИЙ
внук — ПЕТРУСЬ МИКОЛА

Філядельфія, Па.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ „САМОПОМІЧ"

7-го квітня в залі УСО „Тризуб" відбулися Звичайні Загальні Збори Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч". Наш Відділ є одним з найбільших в Америці, начисляючи 1,116 членів. При головній Брод вулиці у Філядельфії стоїть репрезентативний дім Кредитової Кооперативи „Самопоміч", в якому на другому поверсі є канцелярія Відділу. Цей український дім є, мабуть, найбільше рухливим у Філядельфії. Тут має приміщення Т-во Українських Інженерів, Т-во „Рідна Школа", яке керує і втримує найбільшу Школу українознавства у Філядельфії з понад 370-ма дітьми. На третьому поверсі цього дому відбувається кожної середи навчання української мови й літератури української молоді, яка відвідує гайскули, тут мають свої сходини українські студенти високих шкіл у Філядельфії, а також відбувають свої наради управи різних інших товариств та організацій.

Збори відкрив уступаючий голова Відділу ред. Микола Вайда, після чого на його прохання д-р М. Рибак провів молитву. П. Вайда згадав померлих членів Відділу, що їх пам'ять приявні вшанували повстанням з місць та однохвилинною мовчанкою. П. Вайда привітав представників Головної Управи „Самопоміч" в Ню Йорку в особах пп. Палідвора та Лисогора, яких запросив до почесної Президії; привітав він голов Управ місцевих Відділів: УККА, ОДВУ, ООЧСУ, Т-ва Інженерів, Т-ва Прихильників УНРади, Т-ва Ветеринарних Лікарів, Т-ва „За Патріярхат" та голову найбільшого Відділу „Провидіння" у Філядельфії.

Після схвалення порядку нарад подано два внески на членів Президії Зборів. Перший внесок пропонував д-ра В. Бачинського, М. Демянчука та інж. Лимаренка, другий — д-ра І. Скальчука на голову та п. І. Шарана на секретаря. Перший внесок дістав 34 голоси, а другий — 17. Голова д-р В. Бачинський запросив до почесної Президії голову місцевого Відділу УККА проф. д-ра Б. Гнатюка.

Після прочитання та прийняття протоколу минулорічних Загальних Зборів, що його відчитала п. В. Цегельська, приступлено до звітів. Загальний звіт з діяльности подав уступаючий голова ред. М. Вайда. Він подав, що Відділ у Філядельфії відзначив 20-річчя свого існування.

При Відділі засновано минулого року Секцію Книголюбів. У приміщенні УСО „Тризуб" відбулося в осінньо - зимовому сезоні 12 „Живих Газет" з 23-ма доповідями на вельми різні теми. Найбільше зацікавлення виявили „Живі Газети" з доповідями на тему „Що ми бачили і чули в Україні?" Доповідали та висвітлили кольоровий фільм про Україну зі своєї поїздки філядельфійці, які в 1967 році відвідали Україну. Заля „Тризуба" була заповнена на „Живій Газеті" з доповіддю гостя з Шикаґа д-ра Лапичака, редактора тижневика „Українське Життя", який промовляв на тему „Значення і завдання УНРади". Чимсь новим у Філядельфії була „Ж.Г." про українські братські союзи в Америці. Промовляли на цій „Ж.Г." представники УНСоюзу, УРСоюзу, СУК „Провидіння", УНПомочі та закарпатського Греко - Католицького „Соєдинєнія". Ціллю цієї „Ж.Г." було заохотити українців ставати членами братських союзів.

З успіхом зорганізовано Відділом „Самопоміч" дві поїздки автобусами на світову виставку Експо 67 в Монтреалю і до Бавнд Бруку, на огляд Українського Православного Центру з Церквою - Пам'ятником та архівом - музеєм.

Побіч культурної, національно - освідомлюючої діяльности в дусі збереження української молоді управа Відділу „Самопоміч" виконувала допомогову діяльність потребуючим українцям — залишенцям в Західній Европі.

Звітували ще секретар Відділу, скарбник, культурно - освітній реф. та референт збереження молоді.

Після живої, іноді бурхливої дискусії та уділення абсолюторії уступаючій управі, що її запропонувала Контрольна Комісія, вибрано нову управу, що до неї ввійшли: переобраний на голову Відділу ред. Микола Вайда та члени управи: Михайло Демянчук, інж. П. Лимаренко, мґр Т. Онуферко, інж. Ст. Процик, Нестор Сум, Ю. Татунчак, Осип Петрович, Андрій Марусяк, інж. Е. Корсун, мґр Т. Гриців, Вол. Бук, Іван Струк. Контрольна Комісія: інж. М. Караман, інж. Турченюк, інж. М. Нич, п. Ковалишин, інж. І. Куземський. Тов. Суд: д-р М. Рибак, суд. рад. Вол. Луцишин, д-р Вол. Бачинський, Матвій Суржко і Вол. Рудавський.

У вільних внесках порушено справу купна власного шкільного будинку для найбільшої у Філядельфії Школи Українознавства, яка начислює понад 370 дітей. Цією школою опікується Т-во „Рідна Школа", яка наймає будинок публічної школи, де умовини не є сприятливі для успішного навчання українознавства. Переобраний голова повідомив, що Відділ у Філядельфії має понад 12,000 дол. готівки, з якою то сумою може стати співвласником будинку для „Школи Українознавства" разом з Т-вом „Рідна Школа", яке має 7.000 дол. готівки. Місто Філядельфія будує в районі Брод - Каюґа новий будинок для публічної школи, а старий згодилося продати. В дискусії брали участь м. ін., Мих. Караман, що виступив з окремою пропозицією, яку оформлено згідно з внеском проф. д-ра Б. Гнатюка, у висліді чого Збори уповноважили управу Відділу диспонувати згаданою сумою для купна того чи іншого, але відповідного будинку для ШУ у Філядельфії, яка з наступним шкільним роком матиме понад 400 дітей, а теж побажаним є відкрити цілоденний український дитячий садок.

Після вичерпання порядку нарад переобраний голова Відділу ред. Микола Вайда подякував приявним за довіря і запросив усіх членів до співпраці, зокрема в справі придбання відповідного будинку для Школи Українознавства та інших організацій. Наприкінці голова Президії Загальних Зборів д-р В. Бачинський подякував присутнім за участь у Зборах та закрив Збори.

М. Демянчук

ІВАН СИДОР

(Посмертна згадка)

Іван Сидор мешканець Ріва, Мд., біля Аннаполісу відомий і шанований член української громади міста Вашинґтону й околиці, помер 31 липня на 55-му році життя на удар серця. Похорон відбувся в суботу 3-го серпня з Української Католицької Церкви св. Родини у Вашинґтоні. Тіло зложено на цвинтарі Мт. Олівер у Вашинґтоні.

Вдова Марія , американського роду. В рідному краю ще живуть мати Катерина Сидор, сестра Анна, та брат Росел.

Народжений в Рочестер, Н. И., він виїхав з родичами до Галичини, коли йому було 6 років. В 1932-му році, по закінченні української гімназії в Бережанах, повернувся до ЗСА та замешкав в Рочестері, де долучився до громадянської української роботи. Був це час польської пацифікації Галичини. Під вражіннями жорстокої розправи польських „пацифікаторів" з українським населенням, Іван зараз же по приїзді до ЗСА дав ряд доповідей в українських громадах про те, що бачив в рідному краю. Вступив в члени Відділу ОДВУ ч. 20 в Рочестері та був відділовим секретарем короткий час.

Літом 1948-го року прибув до Вашинґтону, та розпочав студії в Джорджтавн Університеті, Скул оф Форейн Сервис. Закінчив в 1951-му році та одержав диплом. 1951-52 працював в Департаменті Оборони. Останніми роками працював в Конґресовій Бібліотеці як дослідник.. Був членом, та якийсь час заступником голови Українсько - Американського Товариства міста Вашинґтону. Мав надзвичайну здібність здобувати знакомства та приязнь так серед українців як і не-українців. До ряду його приятелів зачислялися особи деколи досить високо поставлені в державних та приватних інституціях та аґенціях. Недуга була перешкодою в його науці . Перший удар серця в 1958-му році. Восени 1968 він здобув докторат в Джорджтавн Університеті. В похороні взяло участь поважне число осіб.

А. Б.

Українська тема в східньо-німецькому фільмі

Сх. Берлін. — Підмальований, поставлений за наперед написаним „ведучим сценарієм" нібито хронікально-документальний фільм про життя сучасного колгоспного села в Україні випустила східньо - німецька студія „Дефа". Фільм „Літні подорожі по Україні" здіймали в основному в селі Буґаївці Глобинського району, відомому своєю природною красою. Перед здійманням „хроніки" колгоспникам розповідали, як треба поводитись перед кінокамерою, як вдягатись тощо; за їх поведінкою слідкували місцеві голови - комуністи Олійник і Зобенков. Головне місце у фільмі займають картини колгоспних жнив, з безліччю різних сільсько - господарських машин (яких до того часу може в селі й не бачили — Складач). Київська „Культура і Життя" з 18 серпня помістила таку заяву режисера цього „потьомкінського фільму" Мунда: „Кінематографісти вирішили показати на екрані працю, культуру і побут українського народу, його успіхи в будівництві комунізму, — сказав режисер фільму Мунд. — Знимки ми зробили чудові. Серед них особливий інтерес являють кадри про групову роботу комбайнів на пшеничних полях, концерти самодіяльних артистів сільського Будинку культури, свято обжинків — нового обряду соціялістичного села".

В УКРАЇНСЬКІЙ МАЛІЙ СЕМІНАРІЇ ПРОВАДИТЬСЯ НАВЧАННЯ

Буенос Айрес. — В Українській Малій Семінарії імени св. Андрія вже від березня провадиться навчання її перших восьми хлопців - семінаристів. Виховниками там працюють оо. Селезіяни. Семінаристи відвідують публічну Селезіянську середню школу, а українські предмети вивчають в українській недільній гімназії при Катедрі св. Покрови. Та гімназія є філією Українського Католицького Університету. Донині більшість українських хлопців, кандидатів на священиків, скеровувались до семінарії латинської Церкви. Тепер же є більші можливості мати кандидатів на священичі покликання для Української Католицької Церкви в Арґентіні.

ТАРЗАН, ч. 6049 Дивні ящірки!

TARZAN AND ITO, REACHING THE MYSTERIOUS MOUNTAIN'S TOP, FIND THEIR PATH BLOCKED BY TWO GIGANTIC LIZARDS... TRAPPING THEIR FEAST OF BLIND BATS.
WE HAVE NO WEAPONS AGAINST PREHISTORIC LIZARDS... THEIR SCALES ARE TOO TOUGH! BUT, WE MUST GET PAST THEM!
THERE'S NO SPACE, TARZAN, TO RUN PAST THEM!
THIS SIGHT WOULD CERTAINLY BE DIFFICULT TO PROVE TO THE WORLD BELOW!

Тарзан і Іто дійшли до верхшка давних гір і побачили, що їм дорогу заступило дві величезні ящірки... бенкетуючи, ловлячи невидющих лиликів.

— Ми не маємо зброї проти цих доісторичних ящірок.. Їхня луска затвердла! Але ми мусимо їх виминути!

— Тарзане! Немає місця, щоб пройти попри них!
— Тяжко було б там внизу доказати, що тут таке видовище!